

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Mea culpa . . .

— Szent-István napjára. —

Zombor, 1899. augusztus hó 20.

(szf.) „En vétkem, én vétkem . . .” Mondja a bűnös, a mikor beszámol a vétkeiről s a mikor élete jobbulságát fogadja. Magába száll, Istenéhez tér, áhitattal imádkozik s töredelmes bűnbánata fejében megkapja a feloldozást. Ujra tiszta lesz a lelke, olyan, mint a minő a keresztség felvétele után, gyermekkorában volt s nagy az öröme a megtért bűnösnek, mert érzi, tudja, hogy Istennek ismét kedves gyermeke lett.

A bűnbánat, a vezeklés olyan cselekmények, a melyek az ember lelki boldogságához okvetlenül szükségesek. Bűnbánat és vezeklés nélkül nincs tökéletes boldogság. Az atra cura-nál sokkal nehezebb teher az atra culpa. Valóságos rém, a mely üldöz, pihenni nem enged. Mert hiába, még a legridegebb gonosztevőnek is vannak egyes pillanatai, a mikor magába száll; s ilyenkor a bűnei iszonyu lelki kínokat okoznak neki; hogy később újra visszaesik a bűnbe, hogy nem tér meg, az egyedül a lelki gyöngeségének és elfáultságának tudandó be. Mert olyan az ember! Érzi, hogy bűnös, de eltagadja önmaga előtt s a bűnbe esni volt bátorsága, de nincs ereje ahhoz, hogy félretéve minden álszemérmét, ostoba hiúságot és még ostobább gögőt, hogy felszabadítva magát a bűnök csábos ingerének hatásától, töredelmes vallomást tegyen és életét megjavítsa.

Pedig az igaz életnek csak egy igaz alapja van, — a tiszta, nemes erkölcsi érzék, a mely távol tart mindnyájunkat a bűntől s a melyet a keresztény vallás olyan szépen fejleszt ki bennünk.

Szent-István király is az ő bölcseségével belátta, hogy mint mindennek, ugy az államnak is egyedüli fentartó ereje a hit s ebből kifolyólag a tiszta erkölcs. Ezért keresztény alapon, a hit és erkölcs acéloszlopain alapította meg a magyar államot. És ezzel az államnak olyan erőt adott, a mely képes volt 900 esztendő ezer veszélyével dacolni. Kétségtelen, hogy a szent király nagy lelkét az az ábránd töltötte be, hogy a magyar nemzet, az ő szeretett népe sohasem lesz hűtellen eszméihez, elveihez, bölcs tanításaihoz.

Nem ugy történt. A magyar nép sokszor szem elől tévesztette az első király szent alakját, példaadását. S mint az egyszerű bűnösnek, ugy kellett a nemzetnek is belátnia a hibáit; ezer

szenvedéssel vezekleni, hogy újra feléledhessen, újra erős állam lehessen.

Valljuk be őszintén, hogy ma is, mint minden modern államban, ugy nálunk is hiányzik a szigorú erkölcsi alap. Hiszen a papok a templomokban, a politikusok az országgyűlésen, az erkölcsbírák a sajtó útján csak erről panaszkodnak. Lazák az erkölcsök, mint a rosszul font hajóktól, a melyet a legkisebb szél elszakaszt; rothadtak, mint a bűzös ingovány, a mely ezer ragálnak tanyája. A szép és jó csak szavakban és írásban létezik, de a valóságban nem. Beszélünk és prédikálunk, de másként cselekszünk; másnak vizet adunk inni, magunk pedig bort iszunk. Sőt oda jutottunk már, hogy az a más farizeus pofával elfogadja a vizet, de mikor nem nézünk feléje, kiönti s maga is bort iszik. Ha látunk is néha valami jót, az is legtöbbször csak képmutatás.

Miként az egyes ember lelki életében, épen ugy egy nemzetnél is csak ugy lehet a boldogság, a boldogulás teljes, ha meg van a kellő erkölcsi alap. A nemzetnek is kell elegendő erejének lenni ahhoz, hogy mint az egyes ember, bűnbánólag mondja: mea culpa . . . s aztán megváltoztassa az életét s visszatérjen a tiszta erkölcsöz.

Szent-István napja alkalmas arra, hogy ilyen és hasonló gondolatokkal foglalkozzunk. A szent király tudta, hogy a nemzet életéhez erős erkölcsi alap kell; az ő példáját kell felidézni s a példából tanuságot meritve, a meglazult erkölcsi alapot újra megerősíteni — ez a kötelesség.

Hanem nem elégséges csak panaszkodni az erkölcsi lazaság fölött. Az irott malasztanak nincsen értéke, de meg a hangzatos szavaknak sem, nem cselekszünk ugy, a miként irunk és beszélünk. De hát miként segítsünk? Miként tegyük lehetővé, hogy az eltompult erkölcsi érzék ismét megfinomodjék?

A felnőtteknél már alig van segítség. Ha egyszer elvesztettük a lelkünk zomancát, a szívünk nemes burkját, azt visszazerezni szinte képtelenség. De arra kell törekedni, hogy, ha már magunk a bűnös kornak vagyunk gyermekei, hát legalább az utókor legyen tökéletesebb.

Tehát a nevelés terén kell gyógyítani. Kezdjük meg a bölcsőnél s folytassuk az iskolában. A szülő, tanító és tanár karöltve buzgólkodjék, oktasson, tanítson. Az iskolának ma az a legnagyobb hibája, hogy legkevesebb gondot fordítanak a vallásra, a hitre. A tudományok ezer ágával

terhelik meg a gyermeket s e mellett vajmi keveset törődnek a lélek erkölcsi életével.

Az iskolának nem volna szabad sohasem elhagyni az erkölcsi alapot és tullepni a hit korlátait. Mert ha nem is vagyunk bigottak, még akkor is belátjuk, mert ugy van, hogy a vallási tanok a nemes gondolkodásomódnak, a szív és lélek finomságának, minden jónak, minden szépségnek kuforrásai. Ha tehát ezeket a tanokat annak a gyermeknek vérebe átültetjük, akkor olyan erkölcsi utaválót adunk neki, a mely a sok rossz példa dacára is megőrzi a bűn, a komizság posványától.

A szülőnek is, meg az iskolának is legyen első kötelessége a gyermek erkölcsi nevelése. Minden egyébnél előbbre való a tiszta erkölcs. Mert ez magában véve boldogító hatalom, de nélküle nem boldogít eredményesen sem ész, sem tudomány.

Miként husvétkor ez egyes ember, ugy Szent-István napján a nagy közönség, valahányan magyarok vagyunk, szánjuk-bánjuk bűneinket; félre minden büszkeséggel; miként az egyes ember, ugy ismerje el a nagy közönség is a bűnösségét.

A szent király dicső emlékének ugy hódolunk méltóképen, ha visszaadjuk ennek az országnak azt, a mitől a kor léhasága megfosztotta, — a tiszta erkölcsi alapot.

Ujvidék—Zombor.

Sevits Mitrofan bácsi gör. kel. szerb püspök ünnepies beiktatásán Ujvidéken Popovits István, a város polgármestere kizárólag szerbül üdvözölte a püspököt, a mi szerfölött megrázkóztatta a magyarérmű városatyákat.

Összeültek tanácskozni és elhatározták, hogy az ügy tárgyalására rendkívüli közgyűlést kérnek. A közgyűlést a napokban tartották meg.

Kopper György apát-plébános tette szóvá az esetet és érthetetlennek mondotta a polgármester eljárását, a kitől magyarázatot kért. Végül indítványt tett, melyben annak kimondását kérte, hogy a jövőben az állam nyelvét respektálni kell, különösen ott, a hol a nemzeti érzületnek kell érvényt szerezni.

Ez ellen a szerbek nagy erővel léptek sorompóba, de végül mégis győzött az indítvány.

A polgármester ünnepiesen kijelentette, hogy tisztán azért üdvözölte a püspököt kizárólag szer-

A „BÁCSKA” tárcája.

Hegyi képek.

I.

A Duna tükrén fátyolt szőnek
Arnyai a futó felhőnek,
Múló remények képei . . .
Bűg a hajók kúrhangja, véle
Lapdázik a viszhang szeszélye,
Mig a mély róna elnyeli.

Bárkák közt szálló sajka illan,
Evező-szárnya messze csillan,
Fényparában suhan tova . . .
Elvágódást kelt a hegyeknek,
Árszagatott sziget-ligetnek
Titokkal teljes távola.

Itt, a tető magaslatáról
A képzelet batára tágul,
Érzéseink sugárosak . . .
Ég, föld művét együtt csodálva,
A pillanat sejtelmes álma:
Itt gazdagabb, bábajósabb.

II.

Hegyorom válláról
Szakadékos mélyre,
Cserjékbe fogódzó
Fehér gunyhó néz le.

Nincs semmi bírság,
Semmi cifra rajta;
Mély hűsét eléje
Vén diófa tartja.

Most két alá bintát
Napstítottó férfi;

Dolgát kicsi kis lány
Tapsokkal kíséri.

Parányi szivének
Aranyos a bére:
Mirtuszágot aggat
Apja süvegére.

A fiú nádmézért
Kémeli az ereszt . . .
Anyjuk kezén mosolyg
Az első ért gerezd . . .

Gunyhó köntösében
Néz itt messze tájra:
Megelégedésnek
Kicsi fellegvára.

III.

Már száll a nap a hegy mögé —
Rózsás a völgyi pára —
A parti csárda ablakán
Piroslík végsugára.

A cser, a nyár, a réti fűz
Átbarnul egy színtűre;
A nagy Dunának: nem ezüst —
Már ólomszín a tükré.

Megállót tútol a hajó,
Mig kanyarul a forgón,
Lános csigáján csikorog
S feneket ér a horgony.

Az árbocoknak sudarán
Sok szines lámpa lobban;
A hegyaljai házsonon
Fény gyúl az ablakokban.

Itt a tetőn, kis fénybogár
Mécsele lugasba, gyepeben . . .

S a leányvári rom felől
Regés fuvalat lebben.

Laczkó.

Az a világ . . .

Huncut világ, irigy világ, rossz világ,
Mennyi minden szitkot-átkot rám kiált!
Összetűnek, összesűgnak, nevetnek:
És a szemem, hogy megszóljal,
De elmondják ilyen-olyan kereknek! . . .

De elmondják ilyen, olyan kereknek,
Hogy a hányat lát, megannyit szeret meg;
Csak ha legény, hogyha szőke, ha barna:
Hogy a szemem úgy rátekinet,
Kacsintgatok erre is, meg amarra! . . .

Kacsintgatok erre is, meg amarra,
Mintha szivem szeretgetni akarna!
És az irigy, ezek a csúf emberek
Azt snogják, hogy biz én a
Fél falunak legényiért epedek! . . .

Fél falunak legényiért epedek!
Pedig, pedig nem teszek én egyebet,
Csak a szivem csittitgatom, altatom:
Nagy keserű fájdalommat,
Nehéz búmat palástolom, takarom! . . .

Nehéz búmat palástolom, takarom,
Azt a hűtlent felejteni akarom;
De a szivem csak felriad, felzokog:
Hogy én mással nem lehetek,
Nem is leszek soha, sohasem boldog! . . .

Szűllői Jenő.

bül, mert magyarul nem tud és csak az illem ellen nem akart véteni. Távol állott tőle, hogy a magyarság ellen akarjon véteni, melynek mindig hű fia volt. Hivatkozott hosszú közpályájára, mely fényes bizonyítéka annak, hogy sohasem vétett a magyar állameszme ellen. Kérte a közgyűlést, hogy vegye válaszául tudomásul és tartásáig fűnn továbbra is a jó testvéri egyetértést és barátságot, miképpen ő is oda fog hatni, hogy ez soha meg ne zavartassék.

A városi közgyűlés Kopper György apát indítványát fogadta el.

Az újvidéki polgármester eljárása, — bár jóhiszeműségében nincs okunk kétkedni — mindenesetre nagy tapintatlanság volt és kihívó sérelem nemcsak a magyar állameszme, hanem a magyar nyelv ellen is.

Azért hazafias szempontból igen örvendünk annak, hogy Újvidék városi hazafias képviselőtestülete Kopper György apát indítványát fogadta el, mert ha a magyar állameszme és az állam hivatalos nyelve iránti tisztelet nem fakad önként egy város első tisztviselőjének szívéből, legalább legyen arra a jövőben az önkormányzat hazafias határozata: a kényszer.

Csodálatosnak tartjuk az újvidéki polgármester eljárását annyival is inkább, mert hosszú közhivatali pályára tekinthet vissza, a melyen sokszor tapasztalhatta, hogy a magyarság nemcsak Újvidéken, hanem az egész vármegyében is mindenkor a legnagyobb előzékenységgel volt szerb polgártársaink iránt.

A midőn az újvidéki esetet felhozzuk, örömmel regisztráljuk azon körülményt, azon tény, hogy Zomborban ilyesmi soha elő nem fordulhat. A magyarság és a szerbek testvéri egyetértésben és barátságban élnek egymással és ezért ily tapintatlan eljárás itt sohasem történhetik meg.

Az egymás iránti teljes lojalitás van meg minálunk, a mit fényesen bizonyít azon megtörtént tény, hogy a midőn illusztris főispánunk báró bajsai Vojnits István székfoglalóját tartotta, a zombori magyarság a loyális gavallérságban annyira ment, hogy ugyszólván a magyarság hozta javaslatba, hogy a főispánt szerb nyelven is üdvözlőljék.

Nem akarjuk hinni, hogy az újvidékihez hasonló tapintatlanság városunkban megtörténhetnék, erre még akkor sem volna eset, ha városunk polgármestere szerb lenne is.

Jó testvéri egyetértés legyen a jövőben is jelszavunk és a közjóra irányuló munkásságunkat ragyogja be a közös édes anya, a magyar haza iránti hű szeretet fátyla fénye.

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős ügy letárgyalhatása végett rendkívüli közgyűlés válván szükségessé, ezen közgyűlés határnapjánál folyó évi augusztus hó 31-ik és a szükséghez képest következő napjának 9 órája tűzött ki.

Tárgysorozat:

1. Belügyminiszteri intézkedés Bogojeva község nevének megváltoztatása tárgyában.
2. A m. kir. belügyminiszter ur leirata a titeli és szabályi járásközlésben levő ugynevezett réti földek ideiglenes kezelése tárgyában. — Ezzel kapcsolatban felvetett a vármegye alispánjának ez ügyben tett intézkedéséről szóló jelentése.
3. A báró Rudics József-féle ösztöndíjalap bizottságának folyó évi augusztus hó 17-én a tanítók és tanulók jutalmazása tárgyában megtartott ülésén felvett jegyzőkönyv.
4. Alispáni előterjesztés a vármegyei törvényhatósági bizottság 1478/közgy. 1898. számú határozatának kiigazítása tárgyában.
5. Alispáni előterjesztés a titeli szolgabírói hivatal, főszolgabírói és szolgabírói laképületek helyreállítására szükséges 2449 frt 59 kr engedélyezése tárgyában.
6. Vármegyei mezőgazdasági bizottságának véleménye az ó-becsei „kis réti“ földeknek felszántása tárgyában.
7. Ugyanannak véleménye O-Kanizsa község tulajdonát képező ugynevezett Papérnek halastóvá leendő átalakítása és 10 évre leendő bérbeadása tárgyában.
8. Szabó László és társai zentai lakosok felebbezése Zenta város képviselőtestületének az ottani gymnasiun fejlesztése tárgyában hozott határozata ellen.
9. Gerber Keresztély felebbezése O-Sóóv község képviselőtestületének községi pótdó adó leiratát megtagadó határozata ellen.
10. Czabaty János városi jegyző felebbezése Zenta város képviselőtestületének egy állandó irnok alkalmazását megtagadó határozata ellen.
11. Miloszlávevits Milán ügyvéd szabadkai lakosnak felebbezése B.-Petrovószellő község határozata ellen, uteltolása tárgyában.
12. Ujváry György ó-becsei lakosnak felebbezése legelő illetmény felosztási költségek tárgyában O-Becse község által hozott határozat ellen.
13. Ifju Jójnits Milán és társainak felebbezése Turia község képviselőtestületének a követendő gazdasági rendszer megállapítása végett újabb közbirtokossági közgyűlés egybehívását kérő határozata ellen.
14. Csantavér község képviselőtestületének határozata a körállatorvosnak az állatvásárokon való díjazása tárgyában s az ellen Csia Károly által beadott felebbezés.
15. O-Kanizsa község képviselőtestületének az anyakönyvi teendőkkel megbízandó segédjegyzői állás szervezése tárgyában hozott határozata.
16. Felső-Szt-Iván község határozata Csality Alajossal kötött egyezség elfogadása iránt.
17. Bács-Kula község képviselőtestületének határozata a rendőrvezető fizetésének felemelése tárgyában.

18. Katymár község határozata Halastól, esetleg Kis-szállástól Rigyciáig építendő helyiérdekű vasútra andandó községi hozzájárulás tárgyában.

19. B.-Madaras község határozata ugyanazon tárgyban.

20. Zenta r. tanácsú város határozata Goldstein Davidtól veendő kő vétele tárgyában.

21. Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata segédjegyzői állás rendszerezése tárgyában.

22. Zenta város képviselőtestületének határozata Homolya András árvtári tartozásának leírása tárgyában.

23. Bács-Bresztovác község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában.

24. Szeghegy község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában.

25. A zentai ipar és közgazdasági takarékpénztár részvénytársaság kérvénye kézzizálogzat gyakorlása iránti engedély kinyerése tárgyában.

26. Zenta város képviselőtestületének határozata a tűzkárbiztosítási díjak fizetése tárgyában.

27. Ada község képviselőtestületének határozata az izraelita tanító fizetése tárgyában.

28. B.-Martonos község képviselőtestületének határozata Pósa János temetési költségei tárgyában.

29. B.-Bukin község képviselőtestületének határozata a harangozó fizetése tárgyában.

30. Szilbás község képviselőtestületének határozata a községi kisbírók fizetése tárgyában.

31. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a gazdasági ismétlőiskola felállítására s a tanítók díjai tárgyában.

32. Mélykut község képviselőtestületének határozata a gazdasági ismétlőiskola földterülete tárgyában.

33. Bukesz község képviselőtestületének határozata a telekkönyvi betétek másolatának beszerzése tárgyában.

34. Bodrogh-Monostorszegh község képviselőtestületének határozata a kisbírók jutalmazása tárgyában.

35. Ugyanannak határozata a szegény iskolás gyermekeknek ingyenes tankönyvekkel leendő ellátása tárgyában.

36. Ugyanannak határozata a lovasrendőrök gyalogoltatása és illetve a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában.

37. Bajs község képviselőtestületének határozata a község részére ajándékozott ingatlan tárgyában.

38. Mohol község képviselőtestületének határozata az irnoki állás megeresedése folytán szükségessé vált helyettesítési díjak tárgyában.

39. Paraga község képviselőtestületének határozata ingatlan vásárlása tárgyában.

40. Kernyaja község képviselőtestületének határozata Máczy János kántortanító fizetése tárgyában.

41. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata az apácázárda felépítése s a költségek miképi fedezése tárgyában.

42. Ugyanannak határozata a szegény- és kórház építése tárgyában.

43. Bajmok község képviselőtestületének határozata egy bosszu lejáratu 15,000 frtos kölcsön felvétele tárgyában.

44. Zenta város képviselőtestületének határozata, melylyel a tiszai hid főtartóinak műszaki fellátásának alkalmával felmért 120 frtnyi költségnek kiutalványozására vonatkozó tanácsi határozatot jóváhagyta.

45. Ugyanannak határozata a városi pénztárt kiegészítő alaphoz az 1899-ik év folyamán kölcsön vett összegeknek mikénti visszatérítése tárgyában.

46. Bács-Almás község képviselőtestületének határozata községi követelések leírása tárgyában.

47. Michailovits Kornél főszolgabíró felebbezése egy utiszámlájának érvényesítését megtagadó alispáni határozat ellen.

Ujdonságok.

Augusztus 18. Királyunk születése napja a hazafias lelkesedés ünnepe volt országoszerre és a magyar nemzet magaszesz érzelmeivel és kegyelettel áhítattal ünnepelte meg azt a napot, a melyen felséges királyi hetvenedik életének küszöbét átlépte. Mert szeretettel és büszkeséggel, igaz alattvalói hódolattal tekint a magyar nemzet Szent-István koronájának viselőjére, az apostoli királyra, a ki előtt tiszteletteljes hódolattal hajolnak meg a legtávolabbi népek is, arra a királyra, a kiben a világ a békének emelkedett gondolkozásu támaszát, a bölcsesség és tapasztalás élő kincsét, az ön-feláldozó kötelességteljesítés messzevilágító példaképeit tiszteli. A király születése napját városunk közönsége is hagyományos kegyelettel ünnepelte meg. A középületeket fellobogózták és sok magán házon is lengett a nemzeti trikolor. A templomok zsufolóság megteltek hívőkkel és a helyben szokelő hivatalok testületileg jelentek meg az isteni tiszteleteken. A vármegyei tisztikart Karácson Gyula vármegyei alispán, a városi tisztikart Trischler Ferenc polgármester vezette. A r. k. plébánia-templom előtt egy díszszázad honvéd állott, csakóikon zöld tölgygalyakkal. Az ünnepi nagymisét Fejér Gyula apát-plébános celebrálta apáti ornátusban, fényes segédlettel. A mise alatt a kaszinó-egyleti dalárda Zangl-Führer Vocalmiséjét énekelte, a nála megszokott precizitással. Betétül Major József dalárdai tag Rokitanszki „Ave Mária“-ját gyönyörűen, nagy hatással énekelte. A második betétet Falcione Blanka k. a. énekelte. Lieder-mayer „Ave Mária“-ját adta elő. Az áhítatos közönség igaz lelki örömmel gyönyörködött tiszta csengésű szopránjában és művészi éneke általános feltűnést keltett. Innen a hivatalok és testületek küldöttéi a gör. kel. templomba vonultak, hol az ünnepi misét Kupuszarevits Lyubomir mondta nagy segédlettel. A mise alatt a helybeli szerb tanítóképző-intézet énekkara zengett gyönyörű melódiaju egyházi zsolozsmákat. Az ünnepi isteni tiszteletek sorozatát az izraelita templomban tartott hála istentisztelet zárta be, a melyen a helybeli rabbi emelkedett szellemű hazafias szónoklatot tartott. A vidéken is mindentütt buzgó imádság szállt fel a szívekből a legelső magyar ember, apostoli királyunkért.

A vidékről a következő tudósításokat vettük:

Mohol. F. hó 18-án Mohol közönsége is kegyelettel ünnepelte meg Ófelségének születése napját. Dél előtt 8 órakor a róm. kath., 9 órakor az izr. és 11 órakor a gör. kel. templomban volt ünnepélyes isteni tisztelet, melyen az előjáróság, nagyszámú közönség és a tűz-

oltóság testületileg vett részt. Különösen meghatotta a hallgatóságot Grün I. H. helybeli rabbinak az izr. templomban szónoki lendülettel elmondott remek magyar hazafias alkalmi szónoklata.

Apatin. Ófelsége születése napján Apatinban dr. Zittl Róbert kalocsai kanonok nagy segédlettel misét mondott, melyen az összes hivatalok és testületek részt vettek.

Szent-István napja. A szent jobb nemzeti ünnepe városunk közönsége a megszokott módon vallásos kegyelettel ülte meg. A középületeket fellobogózták és a róm. kath. plébánia-templomban ünnepélyes nagymise volt, a melyet Fejér Gyula apát-plébános celebrált. A misét megelőzőleg Muzsik István kaplán vallásos és hazafias szellemű áthátott magyar szent beszédet mondott. Az isteni tiszteleten a nagyszámú áhítatos közönségen kívül jelen voltak a helyben székelő hatóságok, a m. kir. honvéd- és csendőrtisztikar is.

Névnepok. Vármegyénk illusztris főispánja, bajsai báró Vojnits István dr. Szent-István napján ülte meg névünnepe. A Szabadkán tartózkodó főispánt ez alkalmából a vármegyei és a Zombor városi tisztikar sürgöny útján üdvözölte. A vármegyei tisztikar távirata így hangzik: Méltóságos báró Vojnits István főispán urnak — Szabadka. Méltóságod becses névünnepe alkalmából őszinte tisztelettel tolmácsoljuk változatlan, állandó hálaikat és ragaszkodásunkat. Határtalan örömtűnk csak az a tudat zavarja meg, hogy a sors mostoha rendelkezése huzamosabb időt át megfosztott bennünket és vármegyénket Méltóságod közvetlen, bölcs vezérletétől, tudásának, bő tapasztalatainak és szeretetének éltető sugaraitól. De ha az őszinte szív és lélek igaz érzelmei meghallgatásra találnak az Égben, úgy örömtűnk csak hamar zavartalanúvá válik, mert hő imánkban e mai napon azért esedezünk, azért könyörgünk, hogy Méltóságod minél előbb friss egészségben, ujult erővel szentesse nemes életét e megyének és a hazának. Isten éltesse, Isten tartsa Méltóságodat a legszeretőbb édes anya öröme, megifjodó erőben és tartós boldogságban. A vármegyei tisztikar nevében: Karácson, alispán. — Kamjonkai Szemző István nagybírtokos, közeletlünk e kiváló alakja is névnapját ülte e napon, a ki szintén sokan kerestek fel és üdvözöltek. — Ugyanezen napon volt a vármegyei köztisztviselők álló népszere főjegyzőjének, bajsai ifju Vojnits Istvánnak névünnepe is. A szabadságon lévő főjegyző hivatalos helyiségét e napon egy tisztársai, valamint nagyszámú tisztelői köztül igen sokan kerestek fel és irták alá nevüket a kitett ivre.

Templomszentelés. (A „Bácska“ eredeti távirata.) Gloszán, 1899. augusztus hó 20. Sevids Mitrofan bácsi gör. kel. szerb püspök a gloszani templom felszentelése céljából körünkben időzik, fogadtatása imponáns volt, lovas bandérium, nagy közönséggel a határon várta, hol Mezey Imre szolgabíró a járás, Kekezovich Mátyás a község, Radivojevics János pedig a templom előtt az egyház nevében gyönyörű beszédben üdvözölték. Isten tisztelet után óriási közönségtől kísérve, mozsarak durrogása és harangzúgás mellett utazott el Csébre Dun-gyerszkyhoz.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Horváth Sándort az újvidéki polgári fiúiskola-hoz segédtanítónak nevezte ki.

Kinevezés a Ludovika Akadémiában. A hivatalos lap pénteki száma örvendetes meglepetést hozott a Ludovika Akadémia IV. évfolyamából kilépő végzett növendékeinek: két hadnagyi és nyolcvankét hadapród-tiszthelyettesi kinevezést. Utóbbiak köztül a m. kir. honvédelmi miniszter kinevezte a m. kir. honvédség tényleges állományában hadapród-tiszthelyettesekké a szabadkai 6. honvédezhöz: Kneffel Edét, Juhász Ernőt és Illés Bélát.

Uj kir. pénzügyigazgató-helyettes. A m. kir. pénzügyminiszter Szűts Károlyt a zombori kir. pénzügyigazgatóság titkárát kir. pénzügyigazgatói helyettesé nevezte ki. Társadalmunk minden körében nagy népszerűségnek örvendő, köztisztviselők álló, kiváló tisztviselő ezen jól kiérdemelt kitüntetése mindenütt őszinte örömet keltett. A kitüntetéshez a magunk részéről is őszinte, szívből gratulálunk.

Áthelyezések. A király megengedte, hogy a következő m. kir. tartalékos honvédhadnagyk a magyar honvédség tényleges állományába áthelyeztessenek és pedig a szabadkai 6. honvéd gyalogezredhez: pacséri Pocsay Dező, Baloghi Béla, Kuthay Antal és Szoboszlai Béla.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Dudás Gyula kir. s. tanfelügyelőt hasonló minőségben Bács-Bodrogh vármegyébe a zombori és dr. Sztancsek Zoltán bacs-bodroghmegyei kir. s. tanfelügyelőt hasonló minőségben Temesmegyébe a temesvári kir. tanfelügyelőséghez helyezte át. Dr. Dudás Gyula a vármegyei történelmi társulat volt buzgó titkára, lapunk kiváló főmunkatársának áthelyezése bizonyára mindentütt osztatlan örömet kelt.

Hivatali szabadság. Városv László, vármegyei közigazgatási főszámvevő folyó hó 18-ától kezdve négyheti szabadságidőt élvez. Távolléte alatt a közigazgatási számvevői hivatalt állandó helyettese, Zottományi Mihály, tb. vm. főszámvevő vezeti.

A bácsi gör. kel. püspök székfoglaló beszéde. A karlócai szerb metropolita hivatalos lapja a Szrpszki Szion közli mult vasárnapi számában Sevids Mitrofannek, az új bácsi görög kel. szerb püspöknek beszédét, a melylyel a püspök a minap hiveinek az újvidéki székesegyházban bemutatkozott. A beszédből kiemeljük a következőket: Azé: jöttem ide, ugymond, hogy tudásommal és tapasztalatommal szolgáljam kedves szerb népet, mindnyájunknak drága hazánkat és magyar államunkat. Vezetni foglak benneteket az egyház törvényeinek ösvényén, mindig rendületlenül ragaszkodván az állami alkotmányhoz. Imádkozunk a mindenhatóhoz, hogy törekvéseinket áldja meg szerb egyházunk haladására és drága hazánk hasznára. — A hazafias szép beszéd nagy hatást tett és a szerb lapok pártkülönbség nélkül üdvözlik a hazafias püspököt első föllépése alkalmával.

Pályázat. A zentai községi gimnáziumnál több tanári állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Razzia. Városi rendőrségünk a vasárnapról hétfőre virradó éjszakán általános razziaát tartott, mely alkalommal 7 lakás és foglalkozás nélküli egyént tartóztatott le, köztük 4 nőt, akik egy rossz hírű házból szöktek meg.

Hírek a szegedi kiállításból. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egylet képviseletében a kiállítás ünnepélyes megnyitására, József főherceg védnöksége mellett, meg fogják jelenni Latinovits Pál orsz. képviselő, egy. elnök, dr. Falcione Nándor, Rác György, Fernbach Károly, Szobonya Bertalan. Ugyancsak ők fogják az egyletet képviselni a gazdakongresszuson is, míg a szőlészeti és borászati kongresszuson az egylet képviseletében Szobonya Bertalan ny. kir. igazgató fog megjelenni.

Zombori iparos diadala. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a közúti szabványos postakocsik szállításának biztosítására folyó év március 16-án ajánlati versenytárgyalást tartott. A versenyben az ország minden tájáról igen sok kocsiigártó vett részt és a verseny iránt az iparos körökben nagy érdeklődés mutatkozott. A versenytárgyalásban most döntött a kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Örömmel hozzuk köz tudomására, hogy a miniszter a postakocsik szállításával Szabadka Mihály zombori kocsiigártót bízta meg, előnyös feltételek mellett, miután ennek kocsivezetőit találta legjobbaknak és ajánlatát a legkedvezőbbnek. Szabadka Mihálynak a kocsiigártó ipar terén meggyőzően már régebb óta igen kiváló jó hírneve volt és országos sikeréhez, a melyet most elért, őszintén gratulálunk.

Zártkörű táncestély. A zombori egyetemi ifjúság a Petőfi ház javára folyó hó 26-án a „Vadászkürt” szálló összes emeleti termeiben jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. Felülírtetések a jótékony célra való tekintettel közönséget vetettek s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté fel 9 órakor.

Pályázat. A zombori kir. törvényszéknél hivatalos állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények f. évi szeptember hó 30-ig küldendők be.

A magyar cimera közös hadseregben. Mindeddig csak a honvédség viselte a hadseregben a magyar cimert. A közös hadsereg katonáinak zászlaján, csákóján, sapkáján, derékövén, kardbojtján és összes épületein eddig semmi sem hirdette azt, hogy ez a hadsereg közös, osztrák és magyar, mert csak az osztrák cimert volt mindenütt látható. Irányadó körökben most — mint a K. É. jelenti — egyre komolyabban foglalkoznak azzal, hogy a dualizmust és Magyarország közjogi állását a hadseregben külső jelekkel is kifejezésre juttassák. Ez akképpen történne, hogy a közös hadsereg minden külső jelvényén, a hol eddig csak az osztrák császárság cimere volt, ezen a magyar királyság cimere is ott lesz. A méltányos és jogos újítás dolgában most folyik a tanácskozás, a melynek eredményéről lehet, hogy a delegáció idején jelentést tesz a közös hadügyminiszter.

Az időjárásról. Néhány nap óta nagyot változott az időjárás. A hozzánk érkezett hírek az egész vármegye területén uralkodó hűvös, esős időkről és szélviharokról tesznek említést. A meteorológiai intézet jelentése szerint a jövőre is északnyugati levegő áramlással továbbra is hűvös idő várható, helyenként esővel.

Pályázat. A bódasági kir. adóhivatalnál pénztárosi állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújtandók be.

Orvosok vándorló gyűlése. A magyar orvosok és természetvizsgálók e hónap 27—31. napjain tartják XXX. vándorló gyűléseiket Szabadkán. A kongresszus igen sikeresnek ígérkezik, mert az orvosi kar legelőkelőbbjeinek egész sora vevő részt a fölövalasásokban. A kongresszus terve: augusztus hó 26-án ismerkedési estély, 27-én délelőtt megnyitó ülés, 28., 29., 30-án szakülések, este tudományos esték, augusztus hó 30-án délután Szabadka város hivatalosan mutatja be Palics főrdőjét, augusztus 31-én záró ülés. Az ülés berekesztése után a tagok két igen érdekes és szép kirándulásban vehetnek részt. Az egyik a 8—9 napra terjedő bosznia-hercegovinai kirándulás, melynek utiránya: Szabadka, Bród, Lasva, Sarajevo, Illidze, Mostár, Bumaforrás, Meskovic, Fiume. A másik kirándulás az Aldunára van tervezve (Szabadka, Zimony — esetleg Buziás, Orsova, Vaskapu, Mehádia, Herkules-fütdő.) A boszniai kormány a boszniai vasutakon 50% utazási kedvezményt adott. A rendező-bizottság kéri a résztvevni akarókat, hogy ebbeli elhatározásukat legkésőbb augusztus 27-ig a kongresszus irodájában jelentsék be, mert a kirándulás előintézkedéseket tesz szükségessé, a melyek a résztvevők számától függenek.

Hadapródok fölvétele. A közös hadsereg hadapródiskolaiban és a honvéd-tisztképző tanfolyamon augusztus hó végén kezdődnek a fölvételi vizsgálatok. A közös hadseregnél már a vizsgálatok egy része véget ért, második része azonban most lesz.

Uj ev. ref. templom. Szabadkáról írják lapunknak: Örömmel értesitem, hogy épülő evang. templomunk alapkövét folyó hó 20-án d. e. 10 órakor tettük le ünnepélyesen. Hiányunk még 10,000 frt, azonban biznik Isten kegyelmében s embertársaink könyörületességében áldozatkészségében. Majd csak sikerül e hiányt is gyűjtés útján összehoznunk. A templom felszentelése jövő év szeptember havára van tervezve.

Bucsubál Apatinban. Az apatini polgári kaszinó-egylet f. hó 15-én saját helyiségeiben fényesen sikerült bucsubált rendezett saját könyvtára javára. A mulatság reggeli 5 óráig tartott.

Fizetése képtelenség. A bécsi hitelezők véd-egyesülete Hoffmann A. Sándor szabadkai kereskedő fizetése képtelenségéről ad hírt.

Vadászatközben. Mind nagyobb arányokat ölt ama szerencsétlenségek száma, a melyek vadászatokban — még a gyakorlott vadászt is — érik. Egy következményeiben szivrendítő esetről adunk nemrég Zentáról hírt. Rezsnyei Aurél a város rendőrkapitánya, a kit élete virágában szakított ki bitvese karjai közül és apró gyermekéi mellől a halál, szintén vadászatokban esett áldozatán egy szerencsétlen véletlennek. A „Nemzeti baleset biztosító részvénytársaság”, a mely intézetnél csak hetek előtt biztosította magát Rezsnyei Aurél 40,000 koronára, a kárjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságba ejtett családnak a teljes biztosított összeget.

Eljegyzés. Frech Ferenc kulai kir. adóhivatali adótitst folyó hó 20-án eljegyezte Szabadkán Rabstein Róza kisasszonyt, Rabstein Ferenc szabadkai földbirtokos leányát.

Táncfűzérke. Schwartz Fülöp apatini táncitanító augusztus hó 16-án este az „Andrés”-féle vendéglőben jól sikerült táncfűzérkét rendezett.

Sport-egyleti választmányi ülés. A zombori sport-egylet választmánya f. hó 18-án délután 5 órakor ülést tartott a Ceitonaica kútlón termében Raisz Lajos alelnök elnöklété alatt. Az ülés tárgyait: a pénztárnoki számadások előterjesztése, a szerződötendőtendő vívőmesterrel megkötendő szerződés feltételeinek megbeszélése és tagfelvételek képezték. Raisz Lajos alelnök megnyitván az ülést, igen meleg szavakban emlékezett meg a fűrdőben időző szigethi Györfly Géza kir. tanácsos, elnök érdemeiről. A választmányi tagok lelkes éljenzései között indítványozta, hogy fejezze ki a választmányi elismerését és háláját a legközelebbi rendes közgyűlés előtt is. A pénztárnoki jelentést Juba Adolf egyleti pénztárnok olvasta fel. A jelentés szerint alapítványokból Györfly Géza elnök faradozásai folytán az idén közel 600 frt gyűlt össze. Ezenkívül öröndetesen szaporodnak az egyesület pártoló tagjai is. A jelentés szerint a vívőmester szerződésével járó kiadások fedezésére 350 frt áll az egylet rendelkezésére. A jelentést a választmány örömdteljesen vette tudomásul.

Beírás a zombori áll. főgimnáziumban az 1899—1900-ik évre. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy 1899—1900. iskolai évre szóló beírás és fölvétel f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-án reggeli 8 órától 12-ig fog az igazgatósági irodában eszközöltetni. Minden tanuló a felvételre személyesen atya, anyja vagy azok megbizottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. A beírásnál mindegyik tanuló beoltását, illetve ha 12. életévét elérte, újraoltását tartozik igazolni. Amely tanuló a real- vagy polgári iskolából gimnáziumba akar átmenni, felvételi vizsgálatot tesz. A gimnázium V. osztályába belépő tanuló szülője köteles kijelenteni, vajjon fia a görög nyelvet vagy a törvényt által meghatározott más tárgyakat fogja-e tanulni. Megjegyzem még, hogy a francia nyelvet két csoportban — kezdők és haladók — fogják tanítani. Az egy tantárgyból bukott tanulók f. évi augusztus hó 31-én délután 3 órakor javíthatnak. Az erre vonatkozó részletes utasítás augusztus 25-től kezdve a hirdetési táblán lesz olvasható. A javító vizsgálatok után megtartatik a pótló vizsgálat a IV., V. és VI. osztályban. Zombor, 1899. augusztus 18. A gimn. igazgatóság.

Pályázat. A posta-távírda és távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és XI-ik fizetési osztályban 500 frttól 700 frtig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1899. évi IV-ik t. c. által megállapított lakpénz-illetményekkel javadalmazott posta és távírda segédítztek kiképzésére folyó évi szeptember hó 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamot nyitok a következők: 1. a budapesti posta- és távírda-igazgatóság kerületében: Esztergomban és Kecskeméten; 2. a kassaiban: Rozsnyón és Ungvárt; 3. a kolozsváriiban: Brassóban és Marosvásárhelyen; 4. a nagyváradiban: Aradon és Debrecenben; 5. a pécsiiben: Mohácsban és Nagy-Kanisán; 6. a pozsonyiban: Érsekújvártól és Liptó-Szt-Miklóson; 7. a soproniban: Székesfehérvárott és Szombathelyen; 8. a temesváriiban: Versecen és Zomborban; és végül 9. a zágrábiiban: Eszék felsővárosban és Zimony városban. Ezen tanfolyamokra ballagatók felvételnek: a) elősorban az 1873. évi II. t. c. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c) ugyan-azon iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kevés számmal jelentkeznek d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A fölvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó: 1. a 35-ik életévét még nem haladta túl; 2. magyar állampolgár; 3. a magyar — illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát — nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4. feddhetlen előéletű; 5. a posta és távírda szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közbiztonsági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói beíratai s tandíj fejében tíz (10) forintot kötelesek fizetni s ezen díj fizetése alul csak igazolványos katonai altisztek menthetnek föl. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta és távírda segédítzti állásra képesítést nyernek, illetve a posta és távírda segédítzstjelöltek létszámába fölvételnek s a katonai igazolvánnyal bíró segédítzstjelöltek az írtesedéshez képest azonnal, a többiek pedig magatartásukhoz és hasznavehetőségükhöz képest posta és távírda segédítzstkekké nevezetnek ki, a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévüket betöltése után számíthatnak. A kik ezen tanfolyamra belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 31-ig és pedig a már közszolgálatban állók, rendes előjárásuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester közvetítésével a fentebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távírdaigazgatósághoz nyújtják be. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Halálos baleset. Pálty Gája csenoplyai birtokos, kamjonkai Szemző István bérlője, mult pénteken városunkban időzött. Úgyes-bajos dolgait elvégezve, három társával ebéd után baba indult Csonoplyára. A csenoplyai uton lévő kútnál meg akarta lovait itatni, leszállt kocsijáról és míg egyik társa a kútblól vizet merített, ő lovait akarta leszerszámolni. A kut kávájának nyirkosságától azonban lovai megbokrosodtak s futásnak eredtek és a gyeplőt tartó Pálty Gáját magukkal vontak mintegy háromszáz méternyire. Segítségére siettek társai már csak teljesen összetaposott holttestét találták meg. A helyszínen nyomban megjelent orvosrendőri bizottság a véletlen baleset által okozott halált megállapítván, Pálty Gája holttestét Csonoplyára szállították és ott temették el.

Bács-Bodrogh vármegyei orvosi főközsövetség. A Bács-Bodrogh vármegyei orvosi főközsövetség folyó hó 27-én délután 3 órakor tartja meg Palics-fütdőn ez évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen főleg a megyei orvosi díjviszám kérdése fogja a tagokat foglalkoztatni, mivel a legtöbb községben az orvosi munka díjazása még mindig szegényítő módon nyomorúságos. Este közös vacsora fogja az egybegyűlt kártársakat szoros baráti körben egybetartani. A közgyűlés iránt meggyeztette nagy az érdeklődés.

Véres verekedés. Dorotits János és Soksits János helybeli kőmives inasok déli pihenőjük alatt egymással dévajkodtak. Egyik a másikat nem bagyta pihenni, amiből először szóváltás, majd verekedés kerekedett közöttük. Ennek hevében Soksits János Dorotits Jánost a földre teperte és zárt zsebkése nyelével többször fejbe ütötte, mire elváltak egymástól. De Dorotits János boszut forralt legyőzője ellen és lesbe állt. Mikor Soksits hazatért, előjött leshelyéből és azt éles zsebkésével háromszor hátra szurta. Sérülései súlyosak és jelenleg a városi kórházban fekszik. Késelő pajtását városi rendőrségünk vette gondjai alá.

Trachoma tanfolyam Szabadkán. A m. kir. belügyminiszter rendelete folytán Feuer Nathán dr. egyetemi tanár és kir. közegészségügyi felügyelő aug. hó 16-tól—26-ig a szabadkai kórházban trachoma tanfolyamot tart a déli vármegyei hivatalos orvosi számára. A tanfolyamra, melyek résztvevői a kincstártól utiköltséget és napidíjat kapnak, hatvankét orvos jelentkezett, de azok mellőzésével, a kik az utolsó öt év alatt ily kurzusban már résztvettek, ezáltal csak 40 orvost vettek fel.

Tanitói jubileum. Filipováról vettük a következő meghívót: A filipovai egyetemes diákság felszázados emléktünnepé, valamint Turnovszky Sándor kántor-tanító jubileuma alkalmából folyó hó 27-én, vasárnapon, a községi vendéglőben táncmulattal összekötött zsinii- és dalestélyt rendez.

Isten uja. O-Becséről írják: Ennek mondja a nép azt a szörnyű balesetet, mely Nagyasszony napján Schumacher Rudolf gőzmalmban történt. Ezen a nagy, községünk legnagyobb ünnepnapján Schumacher Rudolf gőzmalma, a város közepén, a templom közelében, dübörgve, zakatolva örölte a gabonát. A tompa zugás mintha karomolva hangzott volna bele az ajtókat búcsúsok énekébe. A malom tehát dolgozott javában, midőn az egyik hengersizj Mór Jakab fömolnár kabátját elkapta s a magasba hajítva a tengelyre vonszolta. Egy munkás hirtelen odaugrott s a levegőben lógó fömolnárt a lábánál fogva huzta le; a gépet is azonnal megállították. A szerencsétlen ember iszonyu kínokat állt ki és csütörtökön meghalt. Az orvosi vizsgálat szerint gerincevel szakadást szenvedett. Ebben a szörnyű balesetben a nép Isten újját látja.

Filoxera. O-Becse község szőlőiben a filoxera jelenléte állapítatván meg, a m. kir. földmívelési miniszter a község határára a zárlatot elrendelte.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 20-iki száma 35 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szent István két szobra (képekkel Strobl Alajos és Senyei Károly szoborművei után) Paur Gézáttól. — „Sztubnya.” Kéltmény Szász Károlytól. — Regénytár: „A hadi fogoly.” Elbeszélés. Irtá Polevoin N. P. Oroszból fordította Ambróvics Dezső (az oros kiadás illusztrációival). — „Hires szerelmesek: IV. Henrik és D'Estree Gabriella” (képekkel). — „Magyar műkincsek” (képekkel a Múbarátok köre kiadásában megjelent dísműből). — „Följegyzéseim honvédeletemből.” Beniczky Alajos 1848—49-iki honvédszázados emlékiratai (képekkel). — „Halászat Uj-Fundland szigete mellett.” — „A magyarok kivándorlása Amerikába.” — „Képek a Dreyfus-pör tárgyalásáról” (képekkel: A vádlóvil fölölvásása; A tanuk érkezése a Lyceum épülete elé; Labori és Demange védők s Mercier tábornok arcképei. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egy-letek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedeve 2 frt a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félévre 1 frt 20 krajcár.

Szerkesztői üzenetek.

G. K. Gombos. Közleménye idejét multa. Az estélyről már volt szó lapunkban. Tudósításait különben mindenkor szívesen vesszük. **Casiopea.** Verse nagyon rossz.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

2249. sz. kig. 1899.

Hirdetmény.

A melylyel Bezdán község előjárósága meghirdeti azt, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 1372 kat. hold területű nagysziget, a melyből 1008 kat. hold 2 holdas darabokban szántóföldekül elkülönítetten is ki van mérve (parcellirt), e folyó évi október hó 5-ik napjától kezdődő 3 egymásután következő évre hasznabérbe adja és pedig a szántóföldeket darabról-darabra meue megkezdő folyó hó 24-ik napján délután 2 órakor s folytatja az időjárás és körülmények szerint későbbi napokon.

Zárt írásbeli ajánlatokat is elfogad a község folyó hó 31-ik napjának déli 12 órájáig akár az egészre, akár egyes dűlőkre, akár kisebb területekre is, a melyekhez a megajánlott hasznabérnek 10%-ka csatolandó bánatpénzül készpénzben.

A használat tetszés szerinti, a védgát s melléke azonban csak a vizjogi törvény rendelkezései szerint hasznosítható.

A folyó évben legeltetéstül kiadott területre csak a jövő év március hó 19. napján veheti a bérlő birtokba.

A vesszős és erdőterület ugy a védgáton kívül, mint azon belül és a fokok partjain erdősisítés és vesszőszaporítás céljából a község használatában marad, ugyanint a szántóföldeket szegélyező fák is.

Az előző 6 év hasznabére évi 22,000 forint körül forgott. A buza és zab tarlóföldek azonnal birtokba vehetők. Kelt Bezdánban, 1899. évi augusztus hó 21-én.

Bosnyák János,
jegyző.

Balla Ferenc,
bíró.

Hirdetmény.

Veprovác község képviselőtestülete a község belterületének rendezését, a község belterülete és a külterkek közti határvonalnak megállapítását és a volt kincstári birtok határvonalának megállapítását, továbbá a község határvonalának kitzését elhatározván, felhívata a munkálatokat elvállalni kívánó mérnök urak, hogy ajánlataikat alulirt községi elöljáróságához **folyo évi szeptember hó 10. napjáig** benyujtani sziveskedjenek.

Veprovác, 1899. augusztus 18. án.

2-1 **AZ ELŐLJARÓSÁG.**

398. szám

bv. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróspág Sp 97/3. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Lemli Menyhért ráé militicsi lakos javára Lemli János ráé militicsi lakos ellen 400 frt tőke, ennek 1898 évi szeptember hó 29-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 54 frt 93 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 474 frt 20 kr-ra becsült lovak, koosi, tehén, szobabutor, ágynemű, hordók stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 214/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszíne, vagyis Rác-Militicsen alperes lakásán leendő eszközlésére **1899. évi augusztus hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1899. évi augusztus hó 9-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

1359. kig. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

Nádaly község alulirt elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a két elemi iskola tatarozási munkálatai **1899. évi augusztus hó 27-én d. e. 8 órakor** a községbázánál megtartandó árlejtés útján a legkevesebbet vállalkozónak ki fog adni.

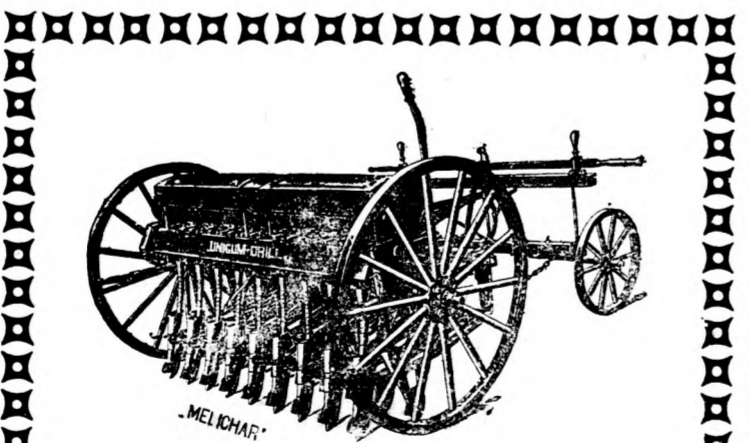
Felhívataknak ennél fogva vállalkozni szándékozók, hogy 50 krajcáros bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtés megkezdéséig annál is inkább adják be, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Vállalkozók kötelesek a 3029 frt 43 kr-ban megállapított kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 302 frt 94 krt bántapénzzül készpénzben ajánlataikkal egyidejűleg letenni.

A tatarozás egyéb feltételei Nádaly község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nádaly, 1899. évi augusztus hó 17-én.

Községi elöljáróság.



Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönység becses tudomására hozni, miszerint a **Melichár-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobbnak elismert és legterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselőtét Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből úgy **bajai**, valamint **bács-kulai**, **titeli** és **ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktártartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali leggondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyeinek megismerésére azért ma már annyira ismertek, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközönséghez, sziveskedjék becses rendelémnyeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a leggondosabb kiszolgálásról.

Árjegyzékkel és árajánlattal szivesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-18 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**

*	Nemes-militicsi gyógyfürdő.	*
Nemes-militicsi gyógyfürdő.	<p>A község tulajdonát képező fürdő szeptember hó 15-ig a nagyközönység rendelkezésére áll.</p> <p>Kitünő gyógyhatású tóviz.</p> <p>Kényelmes fürdőház és gondozott park, vendéglő, olcsó lakások, kellemes nyári üdülőhely.</p> <p>Vasuti állomás. Minden vasár- és ünnepnap Zomborból délután 1 óra 4 perckor különvonat.</p> <p>Hetenként többször zene.</p> <p>Fürdőorvos: Dr. KONRÁD SÁNDOR.</p> <p>Kitünő ételkről és italokról Vranits Mladen bérli gondoskodik.</p> <p>Bővebb felvilágosítással és prospectussal Karagits István fürdő főfelügyelő szolgál. *-11</p>	Nemes-militicsi gyógyfürdő.
*	Nemes-militicsi gyógyfürdő.	*

1097. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községnél lemondás folytán megüresedett 2 (kettő) községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetjük és felhívataknak mindazok, a kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy a községi rendőrségről alkotott szabályrendelet értelmében felszerelt kényelmekkel, melyben feddhetlen előléttük erkölcsi bizonyítvánnyal és egészséges testalkatukat orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak — alulirt elöljáróságnál **folyo évi augusztus hó 31-ik napjáig** nyujtsák be.

Kiszolgált csendőröknek, vagy igazolványos altiszteknek előny adatik.

A 24. életév betöltése és az 50 éven alóli kor, valamint a magyar nyelv sző és írásbeli, míg a német nyelvnek szóbeli tudása is megkivántatik.

A községi rendőrök járandósága egyenként évi 240 frt havi utólagos részletekben kiszolgáltandó készpénzfizetés, teljes egyenruha és felszerelés.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi augusztus 14.

Weininger Mihály, Wurtz János,
jegyző. 3-2 biró.

Bátorkodunk tisztelettel értesíteni, hogy **UJVÁDEKEN, Petőfi-utca 38. szám alatt** nagy raktárt nyitottunk, melyben mindennemű gyártmányunkból **állandó gépkiallítást** tartunk és kérjük, sziveskedjék **gazdasági gépekben** heálló szükségletei végett bizalommal képviselőnkhez **BAYER FERENCZ** urhoz (Ujvidék, Petőfi-utca 38. sz.) fordulni. Budapest, 1899. június hóban.

Kiváló tisztelettel **HOFHERR és SCHRANTZ.**

12-10

ELADÓ HÁZ. 3-1

Zomborban, a bezdáni-uton levő 159. számú ház szabad kézből kedvező feltételek mellett **ELADÓ**, esetleg **KIADÓ**. A ház áll 2 utcai, 2 udvari szobából s a hozzá tartozó mellékhelyiségekből, egy nagy előkert- és egy nagy hátkerttel. — Bővebbet a kiadóhivatal.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.

Hirdetmény.

Az Ada községi nagyvendéglő (Erzsébet-szálloda) **f. évi szeptember 1-jével** kezdődőleg beadatik. Közelebbi felvilágosítást ad **Schwartz Ádám Adán**, (Bács-Bodrogh megye).

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

37997. szám.

alisp. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyo évi augusztus hó 28-ik napján (hétfő) reggeli 9 órakor** a vármegye székházánál kisteremben zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezenni meghívataknak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:

1. A törvényhatósági közutak egy részén a vármegye különböző pontjain vagyis a 2-ik pontban megnevezett szakaszokon eszköz- lendő általán terítéssel kapcsolatos hengerezési munkálatok szükséges kötő és fedőanyagok szállítása; u m:

a) Kötő anyagként szt-lőrinci bányából való apró szemű homok és agyagos kavics, vagy más hasonló minőségű anyag bemutatandó minta szerint 538 köbméter.

b) Fedő anyagként dunai, illetve marosi nagy szemcséjű éles homok 808 köbméter.

Előirányzott összeg 4687 frt 65 kr.

Letendő bántapénz 235 frt

Szállítási határidő a feltételek szerint.

2. A törvényhatósági mútutak egy részének — a vármegye különböző pontjain jelesen:

a) zombor-apatini szakaszon 2000 méter hosszban;

b) apatin-prgl-szt-iváni szakaszon 5500 méter hosszban;

c) palánka-ujvidéki szakaszon 2000 méter hosszban;

d) moholi vasuti álló nánshoz vezető ut 1078 méter hosszban;

e) szántai vasuti állomáshoz vezető utsz:asz 1877 méter hosszban;

f) ó-becsei gőzhajóállomáshoz vezető ut 566 méter hosszban, összesen 13021 méter hosszban általán terítéssel kapcsolatos hengerezési munkálat.

Előirányzott összeg 5994 frt 57 kr.

Letendő bántapénz 300 frt

Elkészítési határidő a feltételek szerint.

3. A nemes-militicsi vasuti állomáshoz vezető — hasított kövel burkolt utnak kavicsos mútutá leendő átalakítása.

Előirányzott összeg 7153 frt 50 kr.

Letendő bántapénz 370 frt.

Elkészítési határidő az átadás napjától számított 8 hét.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esztalando és **folyo évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtti 12 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyujtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a közfajból megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket, továbbá a kötő és fedőanyagokból mintanyagot tartoznak bemutatni s amennyiben ezt elmulasztják, úgy nyeglembé nem fog vétetni.

Az ajánlatok egy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bántapénz összege világosan feljegyzendő, megjegyeztetvén, hogy a kített határidőn túl beérkező, vagy az előirt kellekeket bámi tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékokat a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékokat a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekintheők.

Zomborban, 1899. évi augusztus hó 9-én

Karácson Gyula,

alispán.

2-2

2321. szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíróspág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kúchner Antal végrehajtónak özv. Szendelbach Ferencné mint kiskoru Szendelbach Erzsébet és Magdolna t. és t. gyámja végrehajtást szenvedő elleni 428 frt 02 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíróspág) területén lévő, Filipova községben fekvő, a filipovai 117. számú betétben A. 1. sor, 1031. hr. sz. alatt kisk. Szendelbach Magdolna és Erzsébet nevére felvett 429 □ öl szántóra 96 frtban, — a filipovai 666. számú betétben A. 1. sor 5343. hr. sz. alatt ugyancsak fentnevezett kiskoruk nevére álló 1335 □ öl szántóra 298 frt kikiáltási árban és pedig mindkét ingatlanra az özv. Szendelbach Ferencné szül. Wildmann Magdolna javára C. 1. és 11. sors. alatt bekebelezett özevgyi haszonélvezeti szolgálmi jog fentartásával ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi augusztus hó 24-ik napján délután 3 órakor** Filipova községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 9 frt 60 krt, illetve 29 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át- szolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi július hó 5-én.

A hódásági kir. járásbíróspág mint telekkönyvi hatóság.